

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Saaranen, Terhi & Haaranen, Ari & Silén-Lipponen, Marja & Kemiläinen, Arja & Metsävainio, Kirsimarja & Pajari, Juha 2022. Simulaatio - oiva renki osaavan ohjaajan käsissä. *Pro terveys* 49 (1), 30 - 31.

Simulaatio – oiva renki osaavan ohjaajan käsissä

Itä-Suomen yliopistossa simulaatio-ohjaajakoulutus on osa terveystieteiden opettajankoulutusta. Koulutus on esimerkki siitä, miten ylitetään organisaatorajat ja kehitetään työelämävalmiuksia. Mukana ovat Savonia-ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopisto ja Kuopion yliopistollinen sairaala.

Simulaatio on jo vakiintunut sosiaali- ja terveysalan opetus- ja oppimismenetelmä. Se soveltuu erittäin hyvin kliinisten taitojen harjoitteluun ja moniammatillisen tiimityöskentelyn kouluttamiseen. Tämä vaatii sosiaali- ja terveysalan opettajilta vahvaa simulaatiopedagogista ohjaus- ja opetusosaamista. Itä-Suomen yliopiston hoitotieteen laitoksella terveystieteiden opettajankoulutuksessa opettajaopiskelijat opiskelevat perusvalmiudet simulaatioharjoitusten suunnitteluun ja ohjaamiseen jo opintojensa aikana.

Usean organisaation yhteinen ponnistus

Simulaatio-ohjaajakoulutuksen kehittämisessä hoitotieteen laitoksella on tehty pitkäkestoista ja monitieteisestä yhteistyötä; simulaatio-opetuksen kehittäminen ja ohjaajakoulutuksen perusteiden suunnittelu aloitettiin terveystieteiden opettajankoulutuksen opettajaopiskelijoille jo vuonna 2009 (1). Vuodesta 2014 yhteistyökumppaneina ovat olleet Savonia-ammattikorkeakoulu (terveysala) ja Kuopion yliopistollinen sairaala. Näissä yksiköissä on vahvaa simulaatiopedagogista osaamista ja jatkuvaa koulutustoimintaa, mitkä ovat mahdollistaneet opettajaopiskelijoille käytännön harjoittelun simulaatio-ohjaajina. Simulaatio-ohjaajakoulutuksen tarkoitus on antaa opettajaopiskelijoille valmiudet käyttää simulaatioita opetus- ja oppimismenetelmänä tulevassa työssään. Tätä koulutusta on kehitetty ja arvioitu tutkimusperustaisesti. (Kuvio 1; ohjaajakoulutuksen

osaamistavoitteet).

Simulaatio-ohjaajakoulutuksen taustalla on kokemuksellinen ja konstruktivistinen oppimisenäkymä, jossa yhdistyvät kognitiivisen, affektiivisen ja psykomotorisen ohjausosaamisen kehittäminen (2,3). Tässä kognitiivisella osaamisella tarkoitetaan opettajaopiskelijan kykyä käyttää tiedollista osaamista ohjausti-

lanteissa. Affektiivinen osa-alue ilmenee simulaatio-ohjaajan toimintaa ohjaavina asenteina, valintoina ja motivaationa. Psykomotorinen osaaminen näyttäytyy simulaatio-ohjaajan toiminnassa; esimerkiksi opettajaopiskelija harjoittelee simulaation oppimiskeskustelun ohjaamisen taitoja. Oppiakseen oppimiskeskustelun ohjaamista simulaatiopedagogiikan mu-

kaisesti, opettajaopiskelijan tulee harjoitella simulaation oppimiskeskustelun ohjaamista useita kertoja, jotta hän osaa käyttää osaamistaan erilaisissa oppimiskeskustelun tilanteissa (4).

Teoriaa, havaintoja ja suunnittelun taitoja

Simulaatio-ohjaajakoulutus (1,5 op) toteutetaan terveystieteiden opettajaopiskelijoille heidän opintojensa toisena vuotena osana hoitotieteen didaktisia ja pedagogisia opintoja. Simulaatio-ohjaajakoulutus koostuu neljästä osasta. Ensimmäisessä osassa opettajaopiskelijat perehtyvät simulaatiopedagogiikkaan teoreettisesti videoluentojen, kirjallisuuden ja tutkimusartikkelien perusteella.

Toisessa osassa opettajaopiskelijat seuraavat havainnoijana monialaisen suursimulaation (3,4) toteuttamista erityisesti simulaatiopedagogisesta näkökulmasta. Näin he saavat havainnoijan näkökulmasta kokemuksen simulaation eri vaiheista. Pedagogisesti simulaatioon kuuluu vahva etukäteissuunnittelu ja itse simulaatio sisältää siihen valmistautumisen, toimintavaiheen ja oppimiskeskustelun. Jokaisella vaiheella on merkitystä harjoituksen onnistumisessa ja siksi on tärkeää, että opettajaopiskelijat saavat kokemuksia erilaisista simulaatioista ja opettajan roolista näissä vaiheissa.

Kolmantena osana simulaatio-ohjaajakoulutuksessa on simulaation ”demopäi-

vä” Itä-Suomen yliopiston simulaatiotila Taitostudiassa. Demopäivässä opettajaopiskelijat osallistuvat simulaatioon itse. Oppimiskeskustelussa pohditaan erityisesti ohjaavan opettajan roolia simulaatioissa ja hyödynnetään simulaatiopedagogiikkaa. Simulaation demopäivä sisältää myös valmistautumisen Savonia-ammattikorkeakoulussa toteutettavaan osuuteen. Opettajaopiskelijat harjoittelevat simulaation suunnittelua ja käyttävät simulaation suunnittelulomakkeita. Simulaation suunnittelusta ja siihen liittyvistä kysymyksistä keskustellaan opettajien kanssa. (3)

Neljäs osa toteutetaan Savonia-ammattikorkeakoulussa harjoittelupäivinä. Savonia AMK:n opettajien toteuttamana opettajaopiskelijat kertaavat simulaation eri vaiheet ja perehtyvät simulaatio-oppimisympäristöön. He suunnittelevat, valmistelevat ja toteuttavat simulaation ja oppimiskeskustelun ohjaamisen. Harjoittelupäivien välisenä aikana opettajaopiskelijat laativat simulaation suunnitelmia ammattikorkeakoulun opettajien ohjauksessa. Jälkimmäisenä koulutuspäivänä opettajaopiskelijat harjoittelevat simulaation ohjaamista suunnitelmiansa mukaan. Simulaatio-ohjaajakoulutuksessa opettajaopiskelijoiden oppimisen lähtökohtana on omakohtainen kokemus simulaatioon osallistumisesta toimijana, havainnoijana ja simulaation ohjaavana opettajana.

Simulaatio-opetus vaatii vahvan otteen

Simulaatio-opetus sosiaali- ja terveysalalla edellyttää opettajalta sekä kliinisen hoitotyön että simulaatiopedagogiikan osaamista (4,5). Näin ollen on tärkeää, että terveystieteiden opettajaopiskelijat opiskelevat jo koulutuksensa aikana vahvat perustiedot simulaatio-opetuksesta ja simulaatiopedagogiikasta sekä valmiudet ohjata simulaatioita. Kuopiossa kehittämistyön vahvuutena on ollut yhteistyö yliorganisaatorajojen. Tavoitteena on edelleen tutkimusperustaisesti ja monialaisesti edistää työelämälähtöistä oppimista ja tehostaa simulaatio-oppimista digitaalisin menetelmin. ●

TERHI SAARANEN
Tt, professori,
Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos

ARI HAARANEN
Tt, yliopistonlehtori,
Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos

MARJA SILEN-LIPPONEN
Et, yliopettaja,
Savonia-ammattikorkeakoulu

ARJA KEMILÄINEN
TtM, lehtori,
Savonia-ammattikorkeakoulu

KIRSIMARJA METSÄVAINIO
LL, kouluttajaliikettä,
Kuopion yliopistollinen sairaala

JUHA PAJARI
TtM, yliopisto-opettaja,
Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos

SIMULAATIO-OHJAAJAKOULUTUKSEN TAVOITTEET TERVEYSTIETEIDEN OPETTAJANKOULUTUKSESSA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSSA

Terveystieteiden opettajaopiskelija

- › ymmärtää simulaatio-oppimisen taustalla vaikuttavat pedagogiset ja didaktiset perusteet
- › osaa suunnitella simulaatiotilanteen ja asettaa sille oppimistavoitteet, sisällöt, resurssit ja toimintaympäristön osallistujien (toimijoiden, havainnoijien) erilaiset lähtökohdat ja monialaisuus huomioiden
- › osaa toteuttaa simulaatiotilanteen asettamiensa oppimistavoitteiden mukaisesti
- › osaa ohjata oppimiskeskustelua simulaatiotilanteelle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta
- › osaa arvioida simulaatiotilanteen toteutumista oppimistavoitteiden suunnassa sekä reflektoida omaa kehitystä simulaatio-ohjaajana

KUVIO 1.

LÄHTEET

- 1 Saarinen T, Vajoki A, Sormunen M, Paakkonen H, Tossavainen K. Simulation in nurse teacher education – preservice teachers’ experiences of basic structures and utilization of simulation-based learning. *The Open Educational Journal* 2013;6:8–17.
- 2 Kukko P, Silen-Lipponen M, Saarinen T. Health care students’ affective communication learning in interprofessional simulation learning. *Nurse Educ Today* 2020;94:104565.
- 3 Saarinen T, Vajoki A. Simulaatio-oppiminen. Teoksessa Saarinen T, Kaivola M, Ruotsalainen H, Wärnö-Furu C, Salminen L. (toim.) *Terveysalan opettajan käsikirja* (2. uudistettu painos). Tietosanoma, Helsinki, 2018, 122–132.
- 4 Silen-Lipponen M, Korvenoja M, Välimäki T, Aura S, Mönkkönen K, Saarinen T. Sosiaali- ja terveysalan suursimulaatio – kokemuksia moniammatillisen yhteistyön oppimisesta. *Tulkiva Hoitotyö* 2021;19(1):20–7.
- 5 Saarinen T, Silen-Lipponen M, Palkolahti M, Mönkkönen K, Tihonen M, Sormunen M. Interprofessional learning in social and healthcare – learning experiences from large group simulation in Finland. *Nurs Open* 2020;7(6):1978–87.